

เชิงอรรถ

บทที่ 1

บทนำ

¹ ปรีชา ช้างขวัญยืน "คัมภีร์มหรธรรมศาสตร์ฉบับของพระเจ้าวาศร" ใน รัฐศาสตร์สาร
ฉบับพิเศษครบรอบ 12 ปี : ปรัชญาและแนวคิด หน้า 243

² ด.

³ ดุ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส วินัยมุข เล่ม 1 หน้า 27-45

บทที่ 2

มณเฑียรกับการจัดระเบียบสังคม

¹ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 415

² ด. หน้า 793

³ ดับบลิว ที สเตซ ปรัชญากรีก แปลโดย ปรีชา ช้างขวัญยืน หน้า 164-166

⁴ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 790

⁵ วิญู เครื่องงาม "ความหมาย ลักษณะ และ โครงสร้างของกฎหมาย" ใน เอกสาร
การสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป หน้า 6

⁶ สลักพันธ์ ศิวรักษ์ "ความสูงสุดของศาสตร์แห่งการเมือง" ใน เอกสารการสอน
ชุดวิชาปรัชญาการเมือง หน้า 199-120

⁷ วิญู เครื่องงาม ล.ด. หน้า 6

⁸ ยุทธ ศักดิ์เดชะนัต "กฎหมายกับสังคม" ใน เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายกับ
ความเปลี่ยนแปลงของสังคม หน้า 6-9

⁹ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 501

¹⁰ ดู กฤตยชัย ศิริเขต "กฎหมายกับสังคมไทยในอดีต" ใน เอกสารการสอนชุดวิชา
กฎหมายกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม หน้า 69-70

¹¹ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชพิธีสิบสองเดือน หน้า 5

¹² วิหุญ เครื่องงาม ล.ด. หน้า 12

¹³ วารีย์ นาสกุล และคณะ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป หน้า 7

¹⁴ วิหุญ เครื่องงาม ล.ด. หน้า 16-27

¹⁵ อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ "การศึกษาและการให้ความรู้ทางกฎหมาย" ใน เอกสารการ
สอนชุดวิชากฎหมายกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม หน้า 437-443

¹⁶ วิหุญ เครื่องงาม "ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ" ใน เอกสารการสอน
ชุดวิชากฎหมายมหาชน หน้า 103

¹⁷ ด. หน้า 157-160

¹⁸ ไอลส โกลิน ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป หน้า 399-403

¹⁹ ดู คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 326/2455

²⁰ สุชีพ ปุณฺณภาพ ประวัติศาสตร์ศาสนา หน้า 1-3

²¹ ด. หน้า 4

²² พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 758

²³ สุชีพ ปุณฺณภาพ ล.ด. หน้า 13

²⁴ ดู ดนัย ไชยโยธา และคณะ แบบเรียนสังคมศึกษาศาสนาสาธิต หน้า 132

²⁵ กรมการศาสนา ศาสนาอิสลามฉบับของสำนักจุฬาราชมนตรี หน้า 19-20

²⁶ สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า (พิมพ์ ธรรมชโร) มงคลยอดชีวิต หน้า 163

²⁷ ด. หน้า 163-168

²⁸ ด. หน้า 171-173

²⁹ ด. หน้า 159

บทที่ 3

กระบวนการบัญญัติความผิดและโทษ ในกฎหมายกับในพระวินัย

- ¹ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส วินัยมุข เล่ม 1 หน้า 8-9
- ² ดู หยุต แสงอุทัย คำอธิบายเรียงมาตราประมวลกฎหมายอาญา หน้า 22-32
- ³ ดู ประธาน วัฒนาวณิชย์ "อาชญากรรมในสังคม" ใน เอกสารการสอนชุดวิชา
กฎหมายอาญา 1 หน้า 25
- ⁴ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ล.ด. หน้า 30
- ⁵ ไตร. 1/16-20/14-27
- ⁶ ไตร. 1/20/27
- ⁷ ไตร. 1/22/30
- ⁸ พินิติ สุริยะ "วิวัฒนาการของกฎหมาย" ใน เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้น
เกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป หน้า 44-45
- ⁹ ด. หน้า 60-61
- ¹⁰ สำนักนายกรัฐมนตรี ประชุมตีลาจาริกภาค 1 (หลักที่ 1) หน้า 19-20
- ¹¹ พินิติ สุริยะ ล.ด. หน้า 61
- ¹² ด. หน้า 62-63
- ¹³ ด. หน้า 64
- ¹⁴ หลวงสำเร็จวาทณฺณพิ ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย หน้า 97-99
- ¹⁵ พินิติ สุริยะ ล.ด. หน้า 68-71
- ¹⁶ หยุต แสงอุทัย กฎหมายทั่วไป (คำสอนปริญญาดุษฎีทางรัฐศาสตร์) หน้า 59-63
- ¹⁷ สำนักเลขาธิการรัฐสภา รัฐสภาไทย หน้า 18
- ¹⁸ ด. หน้า 18-19
- ¹⁹ ด. หน้า 20
- ²⁰ ด. หน้า 20-23

²¹ ด. หน้า 23-24

²² ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศาสตร์ "การควบคุมการใช้อำนาจนิติบัญญัติ" ใน เอกสารการสอน
ชุดวิชากฎหมายมหาชน หน้า 520-524

²³ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 899

²⁴ ไตร. 1/20/26-27

²⁵ ไตร. 1/7/9

²⁶ ไตร. 1/7/10

²⁷ ไตร. 1/8/11

²⁸ ไตร. 1/17-20/23-30

²⁹ ไตร. 1/21/27

³⁰ ไตร. 1/79-83/237-242

³¹ ไตร. 1/176-179/288-292

³² ไตร. 1/227-231/329-334

³³ ไตร. 1/83/241-242

³⁴ ไตร. 1/20/27

³⁵ ไตร. 1/21-22/30

³⁶ ไตร. 1/40/53

บทที่ 4

ลักษณะของการกระทำที่ถือว่าเป็นความผิดและต้องรับโทษในกฎหมายอาญากับในพระวินัย

¹ พระมหาสมเถียรดี โกวิท "วินัยกถา" ใน ประมวลบทพระธรรมเทศนา ในอภิถัมภ์-
สมัยสมโภชพระชนมายุครบ 5 รอบ พระนักษัตร ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พ.ศ. 2530
หน้า 274-275

² ด. หน้า 274-276

³ หยุด แสงอุทัย ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป หน้า 155

⁴ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 4

⁵ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส นวโกวาท หน้า 1

⁶ ไตร. 1/89/246

⁷ ไตร. 1/89/246

⁸ Webster's New World Dictionary of the American Language. P. 1081

⁹ Ibid. p. 1180

¹⁰ Edwin H. Sutherland & Donald R. Cressey. Principle of Criminology.
p. 308

¹¹ Walter C. Reckless. The Crime Problem. p. 487

¹² พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 900-901

¹³ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส วินัยมธุ เล่ม 1 หน้า 24

¹⁴ ดู สุพจน์ สุวีระ "วิธีการลงโทษและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด" ใน เอกสารการ
สอนชุดวิชากฎหมายอาญา 1 หน้า 174.

¹⁵ ด. หน้า 176-177

¹⁶ ด. หน้า 174-178

¹⁷ ไตร. 1/7/9

¹⁸ ไตร. 1/20/PS-27

¹⁹ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ล.ด. หน้า 139

²⁰ หยุด แสงอุทัย กฎหมายอาญา ภาค 1 หน้า 60

²¹ ดู เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์ "ความรับผิดทางอาญา" ใน เอกสารการสอนชุดวิชา
กฎหมายอาญา 1 หน้า 18-20

²² ด. หน้า 35-36

²³ หยุด แสงอุทัย คำอธิบายกฎหมายลักษณะอาญา หน้า 353-354

²⁴ ดู J. C. Smith & Brain Hogan. Criminal Law. p. 50

²⁵ เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์ ล.ด. หน้า 84

²⁶ ด. หน้า 94-109

²⁷ อมฤติ ใจสมุทร ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป หน้า 54

²⁸ จิตติ ดิงศภิกษ์ คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาค 1 ตอน 2 หน้า 685

²⁹ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ล.ด. หน้า 12-13

³⁰ ดู พระอมรารักษ์ขิต (เกิด) บุพผลิกขาวรรณา หน้า 99-102

³¹ ไตร. 1/179/292

³² ไตร. 1/180/294-295

³³ ไตร. 2/739/615-616

³⁴ ไตร. 2/740/616-617

³⁵ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ล.ด. หน้า 36-37

³⁶ ไตร. 2/631/538

³⁷ ไตร. 1/179/292

³⁸ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ล.ด. หน้า 46

³⁹ ด.

⁴⁰ ไตร. 2/759/629

⁴¹ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ล.ด. หน้า 270

⁴² ด. หน้า 298

⁴³ พระราชวรมณี พุทธธรรม หน้า 100 อ้างถึง คัมภีร์ล่องคุดตุนิกาย อฎฐา

ไตร. 22/334/463

⁴⁴ ด. หน้า 101 อ้างถึง คัมภีร์มชฌนิกาย อปริบทนุสาสก ไตร. 14/579/376

⁴⁵ ด. อ้างถึง คัมภีร์ล่องคุดตุนิกาย สดาถาคุด ไตร. 14/903/333

⁴⁶ ด. อ้างถึง คัมภีร์ชุกตุนิกาย สมมปท ไตร. 25/15/23

⁴⁷ ด. อ้างถึง คัมภีร์ล่องคุดตุนิกาย สดาถาคุด ไตร. 15/281/81

⁴⁸ ไตร. 20/473/128

⁴⁹ ๓๓. 20/473/129

⁵⁰ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ล.ด. หน้า 16-17

⁵¹ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 147

⁵² ด. หน้า 561

⁵³ ๓๓. 2/631/538

⁵⁴ ๓๓. 2/633/539

⁵⁵ ๓๓. 2/579/510

⁵⁶ ๓๓. 1/302/441

⁵⁷ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ล.ด. หน้า 30

⁵⁸ ด. หน้า 179

⁵⁹ ด. หน้า 30

⁶⁰ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส นวโกวาท หน้า 24

บทที่ 5

ความผิดและโทษในทางอาญากับในพระวินัย

¹ ๓๓. 8/351/107

² ๓๓. 8/498/131

³ หม่อมเจ้าพระสวาทพรพิริยพรต ต้นบัญญัติ หน้า 53

⁴ ๓๓. 8/291/101

⁵ ๓๓. 8/491/132

⁶ ๓๓. 8/493/132

⁷ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส วินัยมุข เล่ม 1 หน้า 253

⁸ ๓๓. 8/351/107

⁹ ๓๓. 8/383/110

- ^{10v} ใตร. 8/467/119
- ¹¹ จิตติ ดิงศภิษฐ์ คำอธิบายประมวลกฎหมายอาญา ภาค 1 ตอนที่ 2 หน้า 883-885
- ¹² สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ล.ด. หน้า 3
- ¹³ ด. หน้า 11
- ¹⁴ ด. หน้า 11 - 12
- ¹⁵ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 526 - 527
- ¹⁶ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ล.ด. หน้า 259
- ^{17v} ใตร. 1/36/49
- ^{18v} ใตร. 1/89/246
- ^{19v} ใตร. 1/186/296
- ^{20v} ใตร. 1/235/337
- ²¹ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส วินัยมุข เล่ม 3 หน้า 215
- ²² พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 791
- ²³ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส วินัยมุข เล่ม 1 หน้า 272
- ²⁴ พ. รัตน์เพทย์ ป. คู่มือวินัยมุข เล่ม 3 หน้า 29
- ²⁵ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส วินัยมุข เล่ม 3 หน้า 158-159
- ²⁶ ด. หน้า 160
- ²⁷ ใตร. 6/322-330/130-134
- ^{28v} ใตร. 6/356-363/147-151
- ²⁹ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ล.ด. หน้า 160
- ³⁰ ด. หน้า 169-170
- ³¹ ด. หน้า 170
- ³² สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส วินัยมุข เล่ม 1 หน้า 252-253
- ³³ ด. หน้า 258
- ³⁴ ด. หน้า 259

³⁵ ด. หน้า 253

³⁶ ด.

³⁷ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส วินัยมช เล่ม 2 หน้า 154-156

³⁸ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส วินัยมช เล่ม 1 หน้า 67-68

³⁹ ด. หน้า 236

⁴⁰ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส วินัยมช เล่ม 3 หน้า 184

⁴¹ ด. หน้า 185-198

⁴² ฎ. 6/3/3

⁴³ ฎ. 6/3/3-4

⁴⁴ ฎ. 6/43/16

⁴⁵ ฎ. 6/44/17

⁴⁶ ฎ. 6/84-87/29-35

⁴⁷ ฎ. 6/88/35-36

⁴⁸ ฎ. 6/134/54-55

⁴⁹ ฎ. 6/175/69

⁵⁰ ฎ. 6/287/111

⁵¹ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ล.ด. หน้า 194-195

⁵² ด. หน้า 199-198

⁵³ ฎ. ประมวลราชกิจกษาบท ฎ. 1/10-78/15-236

⁵⁴ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส วินัยมช เล่ม 1 หน้า 31-32

⁵⁵ ฎ. 1/90/246-247

⁵⁶ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ล.ด. หน้า 32-36

⁵⁷ หม่อมเจ้าพระสถาพรพิริยพรต ล.ด. หน้า 33

⁵⁸ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ล.ด. หน้า 36-37

⁵⁹ ฎ. 1/211/308-309

⁶⁰ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ล.ด. หน้า 46

⁶¹ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 912

⁶² ไตร. 1/227-228/329-331

⁶³ ไตร. 1/230/333

⁶⁴ ไตร. 2/305/308

บทที่ 6

กระบวนการพิจารณาคดีในทางอาญากับในพระวินัย

¹ กลพล พลวัน "อำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ พนักงานอัยการและศาล" ใน เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายวิธีสบัญญัติ 3 หน้า 70

² กนก อินทร์มพรรย์ "การไต่สวนมูลฟ้อง" ใน เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายวิธีสบัญญัติ 3 หน้า 488

³ ดู จิตติ เจริญล้ำ "พยานหลักฐานในคดีอาญา (1)" ใน เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายวิธีสบัญญัติ 3 หน้า 135

⁴ สมพร พรหมหิคาธร "การว่าความในคดีอาญา" ใน เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายวิธีสบัญญัติ 3 หน้า 504

⁵ ไตร. 7/320/56

⁶ ดู สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส วินัยมุข เล่ม 1 หน้า 212-214

⁷ ไตร. 6/596-598/273-277

⁸ ไตร. 6/600/277-279

⁹ ดู สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ล.ด. หน้า 214-216

¹⁰ ไตร. 6/672/310

¹¹ ไตร. 6/669-678/309-314

¹² ไตร. 6/675/312-313

- ¹³ ๒. ๖/๖๘๐/๓๑๕-๓๑๘
- ^{๑๔} ๒. ๖/๖๘๐/๓๑๕
- ^{๑๕} ๒. ๖/๖๘๑/๓๑๗
- ^{๑๖} ๒. สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส วินัยมูข เล่ม ๓ หน้า ๑๓๕
- ^{๑๗} ๒. ๒/๖๓๙/๕๔๒
- ^{๑๘} ๒. สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ล.ด. หน้า ๑๓๕-๑๓๖
- ^{๑๙} ๒. ๗/๔๙๖-๔๙๘/๑๙๖-๑๙๗
- ^{๒๐} ๒. ๖/๖๖๗/๓๐๘
- ^{๒๑} ๒. ๗/๕๐๐-๕๐๔/๑๙๙-๒๐๐
- ^{๒๒} ๒. ๗/๕๑๐/๒๐๒
- ^{๒๓} ๒. ๗/๕๐๕-๕๐๙/๒๐๐-๒๐๒
- ^{๒๔} ๒. บทกวีนิพนธ์ ๒. ๑/๕๕๐-๕๖๓/๖๗๕-๖๘๖
- ^{๒๕} ๒. พ. รัตนเพทย์ ป. คู่มือวินัยมูข เล่ม ๓ หน้า ๒๕
- ^{๒๖} ๒. ๘/๑๐๘๓/๓๗๒
- ^{๒๗} ๒. ๘/๑๐๘๓/๓๗๑
- ^{๒๘} ๒. สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ล.ด. หน้า ๑๓๘-๑๓๙
- ^{๒๙} ๒. หน้า ๑๓๙
- ^{๓๐} ๒.
- ^{๓๑} ๒. ๗/๔๙๙/๑๙๗-๑๙๘
- ^{๓๒} ๒. ๘/๑๐๘๓/๓๗๑-๓๗๒
- ^{๓๓} ๒. ๗/๕๑๑/๒๐๓
- ^{๓๔} ๒. สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ล.ด. หน้า ๑๕๓
- ^{๓๕} ๒. อนิยต สิกขาบทที่ ๑ ๒. ๑/๖๓๒/๗๔๓
- ^{๓๖} ๒. อนิยต สิกขาบทที่ ๒ ๒. ๑/๖๖๔/๗๔๙
- ^{๓๗} ๒. ๑/๖๓๓/๗๔๔

³⁸ดู ไตร. 1/634/744

³⁹ดู อนิยต ลิกขาบทที่ 1 ไตร. 1/632/743

⁴⁰ดู อนิยต ลิกขาบทที่ 2 ไตร. 1/644/749

⁴¹สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส วินัยมูข เล่ม 1 หน้า 80

⁴²ดู ไตร. 6/596-598/273-277

⁴³ดู ไตร. 6/600/277-279

⁴⁴ดู ไตร. 2/639/543

⁴⁵ดู ไตร. 2/642/543

⁴⁶ดู สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส วินัยมูข เล่ม 3 หน้า 154

บทที่ 7

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

เอกสารภาษาไทย

- กนก อินทรมพรรษ์ "การได้ส่วนมูลือง" ใน เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายวิธีสบัญญัติ 3
กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2528
- กฤตยชญ์ ศิริเชต "กฎหมายกับสังคมไทยในอดีต" ใน เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายกับความ
เปลี่ยนแปลงของสังคม กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2527
- การศาสนา, กรม กฎหมายเถรสมาคม ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2521) กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์
การศาสนา 2522
- พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับหลวง เล่มที่ 1-45 พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์การศาสนา 2525
- ศาสนาอิสลาม ฉบับของสำนักจุฬาราชมนตรี กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา
2519
- กำแพง ภริตานนท์ (ผู้รวบรวม) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2521 แก้ไข
เพิ่มเติม พุทธศักราช 2528 กรุงเทพมหานคร อักษรบัณฑิต 2530
- กุลพล พลวัน "อำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ พนักงานอัยการและศาล" ใน
เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายวิธีสบัญญัติ 3 กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยสุโขทัย-
ธรรมาธิราช 2528
- เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์ "ความรับผิดชอบทางอาญา" ใน เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายอาญา 1
กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2525
- คมกริช วัฒนเสถียร (ผู้รวบรวม) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์บัณฑิตไทย 2526

- จิตติ เจริญจำ "พยานหลักฐานในคดีอาญา (1)" ใน เอกสารการสอนชุดกฎหมายวิธีสบัญญัติ 3
กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2528
- จิตติ ดิงศภิกย์ คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาค 1 ตอนที่ 2 พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร
บริษัทพิชการพิมพ์ 2521
- จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ พระราชพิธีสิบสองเดือน กรุงเทพมหานคร
ศิลปบรรณาคาร 2511
- ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศาสตร์ "การควบคุมการใช้อำนาจนิติบัญญัติ" ใน เอกสารการสอนชุดวิชา
กฎหมายมหาชน กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2526
- ดนัย ไชโยธยา และคณะ แบบเรียนสังคมศึกษาศาสตร์สาขาสากล กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
2519
- นายกรัฐมนตรี, สำนัก ประชุมศิลาจารึก ภาคที่ 1 (หลักที่ 1) กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สำนัก
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี 2521
- ประธาน วัฒนวาณิชย์ "อาชญากรรมในสังคม" ใน เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายอาญา 1
กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2525
- ปรีชา ช้างขวัญยืน (ผู้แปล) "คัมภีร์มนุษยธรรมศาสตร์ฉบับของพระเจ้าวครุ" ใน รัฐศาสตร์สาร
ฉบับพิเศษครบรอบ 12 ปี : ปรัชญาและแนวคิด กรุงเทพมหานคร คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2530
- แปลก สนธิรักษ์ และสวัสดิ์ภิกิจจันทร์ ศัพท์คำสมา กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช 2503
- พ. รัตนแพทย์ ป. คู่มือวินิจฉัย เล่ม 1-3 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ธรรมบรรณาคาร 2524
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
2526
- พินิจ สุริยะ "วิวัฒนาการของกฎหมาย" ใน เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ
กฎหมายทั่วไป กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2525

- พระมหาสมเกียรติ โกวิท "วินัยกลา" ใน ประมวลพระธรรมเทศนา ในอภิลักขิตสมัยสมโภช
พระชนมายุครบ 5 รอบ พระนักษัตร ของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พ.ศ. 2530
 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา 2528
- พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช 2505 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ธรรมบรรณาการ 2500
- พระราชวรมณี พจนานุกรมพุทธศาสตร์ กรุงเทพมหานคร มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2518
- พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร
 มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2528
- พุทธธรรม พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์สุภาพใจ 2526
- พระสถาวรวิริยพรต, หม่อมเจ้า (ผู้แปล) ต้นบัญญัติ กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ธรรมบรรณาการ
 2525
- พระอมราภิกษิต (เกิด) บุพผสิกขาธรรม กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ธรรมบรรณาการ ม.ป.พ.
 มหาวิจิรวงศ์, สมเด็จพระ มงคลยอตชีวิต กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ชวนพิมพ์ 2518
- ยุท ศักดิ์เดชยนต์ "กฎหมายกับสังคม" ใน เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายกับความเปลี่ยนแปลง
แปลงของสังคม กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2527
- เลขาธิการรัฐสภา, สำนัก รัฐสภาไทย กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการรัฐสภา
 ม.ป.พ.
- วชิรญาณวโรรส, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยา นวโกวาท พิมพ์ครั้งที่ 67 กรุงเทพ
 มหานคร โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย 2516
- วินัยมุข เล่ม 1-3 พิมพ์ครั้งที่ 34 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย
 2529
- วารี นาสกุล และคณะ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัย
 รามคำแหง 2523
- วิมล เครื่องาม "ความหมาย ลักษณะ และโครงสร้างของกฎหมาย" ใน เอกสารการสอนชุด
วิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยสุโขทัย
 ธรรมาธิราช 2525

- "ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ" ใน เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมาย
มหาชน กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2526
- สเดช, ตับปลิว. ที. ปรัชญากรีก (แปลโดย) ปรีชา ช้างขวัญยืน กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนา-
 พานิช 2514
- สมพร พรหมพิคาธร "การว่าความในคดีอาญา" ใน เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายวิธีสบัญญัติ
3 กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2528
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย (ผู้รวบรวม) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 1-6
และประมวลกฎหมายอาญา ภาค 1-3 กรุงเทพมหานคร 2525
- สุชีพ ปุณฺณานุกาณ ประวัติศาสตร์ศาสนา พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์เฟื่องอักษร
 2516
- สุทธิวาทณฤณิ, หลวง ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2517
- สุพจน์ สุโรจน์ "วิธีการลงโทษและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด" ใน เอกสารการสอนชุดวิชา
กฎหมายอาญา 1 กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2525
- สุลักษณ์ ศิวรักษ์ "ความสูงสุดของศาลแห่งการเมือง" ใน เอกสารการสอนชุดวิชาปรัชญาการ-
เมือง พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2529
- หยุด แสงอุทัย กฎหมายทั่วไป (คำสอนเปรียบเทียบทางรัฐศาสตร์) กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2495
- กฎหมายอาญา ภาค 1 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2523
- ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
 ธรรมศาสตร์ 2523
- คำอธิบายกฎหมายลักษณะอาญา พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์วิบูลกิจ
 2495
- คำอธิบายเรียงมาตราประมวลกฎหมายอาญา พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร มงคล
 การพิมพ์ 2515

อนันต์ ใจสมุทร ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สุทธิการพิมพ์
2509

อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ "การศึกษาและการให้ความรู้ทางกฎหมาย" ใน เอกสารการสอนชุดวิชา
กฎหมายกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยสุโขทัย-
ธรรมราชธานี 2527

โอสถ โกศล ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป กรุงเทพมหานคร แพร่การช่าง 2502

เอกสารภาษาอังกฤษ

Reckless, Walter C. The Crime Problem. New York : Appleton - Century
- Croft, 1967.

Smith, J. C. & Hogan, Brain. Criminal LAW. London : Butterworths,
1978.

Sutherland, Edwin H. & Cressey, Donald R. Principle of Criminology.
New York : J. B. Lippincott, 1966.

Webster's New World Dictionary of the American Language. New York :
The world Publishing Company, 1964.